

Ірен РОЗДОБУДЬКО

КІНО НА ПАПЕРІ

Навчально-публіцистичні нотатки

КІНОДРАМАТУРГ – ПРОФЕСІЯ ЧИ ХОБІ?

*«...В першому акті почніть інтригу.
В другому сплетіть інтригу так,
щоби до середини третього акту передбачити розв'язку було неможливо.
Завжди обманюйте очікування!
Наслідком цього буде те, що все,
що відбувається, не співпадатиме з очікуванням.
І дасть роботу розуму глядачів».*
Лопе де Вега

Як гадаєте, хто є найпершою людиною в кінопроцесі?

Продюсер?

Режисер?

Актор?

А найостаннішою?..

Відповідь на запитання одна – сценарист! Адже все починається з вигаданої ним історії, яку він викладає на папері. І яка всім має сподобатися – продюсеру, режисеру, акторам.

І яку потім (коли сподобалась і прийнята до роботи!) критикують всі – від редактора чи продюсера до тітоньки, котра варить обіди на знімальному майданчику.

Однак краще почуватися «найостаннішим». Це допомагає не втратити контроль над собою і тим, що пишеш.

І не впадати марно в амбіції.

Дійсно, історія майбутньої стрічки попервах виходить з-під пера (клавіатури) «писаки-писайла», але...

І це велике і важливе «АЛЕ» для розуміння своєї місії в цій роботі. В кінцевому результаті фільм належить режисеру. Адже глядачі ніколи не кажуть: «Фільм Тоніно Гуери». Вони скажуть: «Фільм Федеріко Фелліні». Як писав в моєму улюбленому романі «Сага» Тоніно Бенквіста: «Всі мріють про режисерів та акторів. Про сценариста ж не мріє ніхто!». Тому що кіно – режисерське мистецтво. Сценарій – лише поштовх. А от яким цей поштовх буде, звісно, залежить від професіоналізму сценариста. А яким вийде кіно – від режисера.

Отже, сценарист – це професія. Але частіше за все буває так. Людина, не позбавлена хисту до писання, подивиться якийсь серіал, в якому: а) герої борються за своє кохання, б) дитина «видає заміж маму» або шукає дружину для батька, в) дві суперниці (чи дві сестри) здобувають кохання одного чоловіка, г) «цигане шумною толпою по Бессарабії кочують», д) «попелюшка» завойовує столицю і виходить заміж за мільйонера...

І що там іще?

«Менти», «олігархи», «амнезовані» або невиліковно хворі, котрі мають щасливе одужання...

Подивиться і замислиться: якщо хтось заробляє на цьому гроші – то чому не я? Як каже досвід, це – найперша мотивація до сценарної праці. Тому і стрибають по екранах клоновані серіальні образи. А професія перетворюється на хобі.

Попри це, кінодраматургія – наука, з досить чіткими правилами і законами, які слід знати. На більшості світових кіномайданчиків поруч зі священним стільцем режисера стоїть і стілець кінодраматурга. І це жодним чином не впливає на режисерські амбіції, а лише допомагає в роботі.

Адже сценарист знає те, що він закладав у свій твір і краще тримає в голові чітку структуру майбутньої стрічки. Отже, якщо візуалізація написаного на папері – режисерське мистецтво, то написання сценарію – наука, яку з часів Аристотеля, Шекспіра чи Лопе де Вега ніхто не відміняв.

Ці правила чинні й досі.

КІНО ПОЧИНАЄТЬСЯ НА ПАПЕРІ

Поки ти сидиш сам-один над чистим аркушем – саме на цьому етапі все ж таки стаєш найголовнішою людиною в кінопроцесі! І цим можна амбітно потішитись. Хоча недовго: доки аркуш залишається чистим. А щойно починаєш писати перше речення, постає безліч запитань: з чого почати, як продовжити і що з усього того можна донести до фіналу.

Ірен РОЗДОБУДЬКО. КІНО НА ПАПЕРІ. Уривок

Написав Ірен Роздобудько
Понеділок, 07 березня 2016, 21:18

~~Аналіз роботи Ірини Роздобудько, яка працює в сфері кіноіндустрії, зокладає її на основі її власних досвідів та спостережень. Уривок з її роботи, який був опублікований на сайті "Кінопапер" у березні 2016 року.~~